

dr hab. n. med. Andrzej Kotela, prof. UKSW
Wydział Medyczny. Collegium Medicum
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ul. Kazimierza Wóycickiego 1/3, 01-938 Warszawa

Recenzja osiągnięcia naukowego oraz aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej
dra n. med. Jana Szypuły
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne

Uwagi wstępne

Podstawę formalną wykonania niniejszej recenzji stanowi Uchwała nr 311/2024 Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w sprawie powołania składu Komisji habilitacyjnej dr. n. med. Jana Szypuły.

Recenzja przygotowana została w oparciu o zasady nadawania stopnia doktora habilitowanego zawarte w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668, z późn. zm.), z uwzględnieniem określonych wymogów formalnych oraz merytorycznych. W przedstawionej poniżej analizie kandydatury Pana dr. n. med. Jana Szypuły do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, zgodnie z obowiązującymi standardami uzyskiwania stopni naukowych, dokonano oceny głównego osiągnięcia naukowego – stanowiącego fundament procesu habilitacyjnego i podstawę do ubiegania się o ten stopień, uwzględniając przy tym całokształt dorobku naukowego – w tym jakość i wpływ publikacji na rozwój dyscypliny, a także działalność dydaktyczną i organizacyjną, obejmującą m.in. zaangażowanie na rzecz środowiska akademickiego, pełnione funkcje, organizację wydarzeń naukowych oraz współpracę międzynarodową.

Profil zawodowy i naukowy Kandydata

Przedstawiona w Autoreferacie charakterystyka Kandydata wskazuje na jego wieloletnią działalność zawodową i szeroki zakres kompetencji. Dr n. med. Jan Szypuła jest doświadczonym specjalistą w dziedzinie ortopedii i traumatologii narządu ruchu, zaangażowanym zarówno w działalność kliniczną, jak i naukową. Jego praktyka obejmowała

nie tylko codzienną pracę z pacjentami, ale także pełnienie funkcji kierowniczych, w tym m. in. dwukrotnie na stanowisku ordynatora oddziału ortopedii oraz funkcję dyrektora szpitala. Świadczy to o jego wysokich kompetencjach zawodowych, umiejętnościach organizacyjnych oraz doświadczeniu w zarządzaniu zespołem medycznym. Od chwili podjęcia pracy dr Jan Szypuła konsekwentnie angażował się w rozwój i doskonalenie praktyki ortopedycznej, wykazując się rzetelnością oraz troską o rozwój tej gałęzi medycyny.

Od rozpoczęcia swojej kariery dr Jan Szypuła łączył praktykę kliniczną z aktywnością naukową, rozwijając oba obszary swojej działalności. W 1994 r., na mocy uchwały Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Łodzi, uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Badania nad obrażeniami pourazowymi układu narządu ruchu u żołnierzy służby czynnej w XVII Rejonie Leczniczym” (promotor: prof. Krystian Dołyński). Uzyskanie stopnia doktora nauk medycznych potwierdza jego odpowiednie przygotowanie i kompetencje badawcze, a także spełnia jedno z kluczowych warunków dalszego awansu naukowego.

Ocena osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego

Przedstawiony w Autoreferacie opis osiągnięcia naukowego jest niezwykle powierzchowny i ogólnikowy, nie pozwala na jednoznaczną identyfikację podstawowego konceptu badawczego, który nadawałby spójność badaniom i uzyskanym wynikom oraz określał ich miejsce w szerszym kontekście naukowym. Habilitant właściwie nie podaje, na czym dokładnie polega jego osiągnięcie naukowe; nie precyzuje i szerzej nie omawia przeprowadzonych badań, ich wyników oraz odpowiednich publikacji, co wzbudza wątpliwości co do wartości merytorycznej osiągnięcia oraz jego wpływu na rozwój wybranej dyscypliny.

We Wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego Kandydat określił osiągnięcie naukowe jako: „Badania nad wpływem protezoplastyki stawów na reakcję stresu oksydacyjnego i cytokiny prozapalne”, a analiza całego dorobku naukowego Kandydata sugeruje, że spośród wszystkich przedstawionych prac dwie mogą stanowić podstawę lub wpisywać się w tak sformułowaną problematykę badawczą:

- Szypuła J., Cabak A., Kiljański M i wsp.: *Comparison of Biocompatibility of Cemented vs. Cementless Hip Joint Endoprostheses Based on Postoperative Evaluation of Proinflammatory Cytokine Levels*. Med Sci Monit. 2016 Dec 9;22:4830–4835,
- Szypuła J, Kuś D.: *The Influence of the Type of Hip Prothesoplastics on Selected Factors of Oxidative Stress*. MEGA Journal of Case Reports. 2023: 6, 2001-2012.

Łączna wartość współczynnika wpływu Impact Factor (IF) dla obu publikacji wynosi 1,585, a łączna liczba punktów MEIN/KBN – 20, co wskazuje na ich ograniczony zasięg w obiegu naukowym. Analiza ich cytowalności (Web of Science: 5) oraz indeksacji w czasopismach o niewysokim prestiżu sugeruje niski wpływ na środowisko naukowe, co ogranicza ich znaczenie w kontekście postępu wiedzy w danej dziedzinie. Moje wątpliwości wzbudza fakt, iż zawarte obu publikacjach analizy przeprowadzone zostały na tej samej kohorcie pacjentów. Wnioski wynikające z obu prac uważam za dalece niewystarczające do uznania ich za mające istotny wpływ na rozwój nauki w wybranej dziedzinie.

Współczesne standardy awansu naukowego w Polsce jednoznacznie wskazują, że jednym z kluczowych elementów w procesie habilitacyjnym jest przedstawienie istotnego osiągnięcia naukowego. Powinno ono stanowić oryginalny, znaczący wkład w rozwój danej dyscypliny, wykraczający poza ramy dotychczasowego dorobku kandydata. Osiągnięcie to powinno cechować się nowatorskim charakterem, wysoką wartością merytoryczną oraz szerokim oddziaływaniem w środowisku akademickim, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w publikacjach o wysokim współczynniku Impact Factor, jak i w liczbie cytowań potwierdzających jego znaczenie. Tylko takie dokonania, ugruntowane solidnymi wynikami badań oraz ich praktycznym zastosowaniem, mogą stanowić rzeczywistą podstawę do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

Zakres badań przeprowadzonych przez dr. Jana Szypułę oraz ich rezultaty nie stanowią, w mojej ocenie, istotnego wkładu w rozwój dyscypliny nauk medycznych, a przedstawione osiągnięcie naukowe, oparte zasadniczo na dwóch artykułach wykorzystujących ten sam materiał badawczy, uznaję za zbyt ograniczone i oceniam jako niewystarczające do uzyskania wnioskowanego awansu naukowego.

Dorobek naukowy

Zgodnie z analizą bibliometryczną przeprowadzoną przez Bibliotekę Medyczną Collegium Medicum Im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy z dnia 25.08.2023 r., dorobek

naukowy Habilitanta obejmuje łącznie 30 publikacji pełnotekstowych, z czego 27 zostało opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych. Analizując dorobek Kandydata po uzyskaniu stopnia doktora oraz po wyłączeniu prac stanowiących osiągnięcie naukowe, ocenie podlega 9 prac o charakterze oryginalnym, 4 określonych jako kliniczne, 7 kazuistycznych, 1 materiał redakcyjny, 1 praca biograficzna (wspomnienie pośmiertne) oraz 3 prace konferencyjne – doniesienia opublikowane w materiałach konferencyjnych. Spośród wymienionych pozycji dwie znajdują się na liście czasopism indeksowanych w Web of Science (tzw. lista filadelfijska). Tylko 4 prace opublikowane zostały w języku angielskim, większość pozycji stanowią publikacje zbiorowe, w przypadku 12 prac *sensu stricto* naukowych Habilitant był pierwszym autorem.

Publikacje Kandydata koncentrują się w większości na zagadnieniach z zakresu ortopedii i traumatologii narządu ruchu, co jest mi szczególnie bliskie ze względu na własną praktykę kliniczną. Z perspektywy lekarza zajmującego się tą dziedziną poruszane tematy mogą wydawać się istotne, jednak rzetelna ocena dorobku naukowego wymaga uwzględnienia obiektywnych wskaźników. W tym kontekście analiza bibliometryczna oraz indeksacja czasopism, w których ukazały się artykuły, wskazują na ich niewielki wpływ na rozwój nauki i środowisko akademickie. Sumaryczna wartość wskaźników bibliometrycznych dorobku naukowego Kandydata przedstawia się następująco: łączny Impact Factor (IF) wynosi 3,17, łączna liczba punktów KBN/MEiN to 109, liczba cytowań według bazy Web of Science – 14 (bez autocytowań – 14), wg bazy Scopus – 28 (bez autocytowań – 27), a indeks Hirscha (h-index) kształtuje się na poziomie 2 (Web of Science), 3 (Scopus). Analiza powyższych wskaźników wskazuje na znikomy wpływ publikacji Kandydata na środowisko naukowe oraz bardzo ograniczoną pozycję Habilitanta jako badacza w polskim i międzynarodowym dyskursie naukowym.

W moim przekonaniu dorobek naukowy osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego powinien jednoznacznie wskazywać na udokumentowaną i wszechstronną aktywność naukową. Obejmuje to zarówno znaczący dorobek publikacyjny, jak i udział w projektach badawczych, aktywność konferencyjną (w tym zagraniczną) oraz współpracę międzynarodową. W analizie dorobku Habilitanta brak jednak istotnych osiągnięć w tych kluczowych obszarach, co podważa spełnienie wymagań stawianych kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Całokształt dorobku naukowego Habilitanta, uwzględniając fakt, że od uzyskania przez niego stopnia doktora nauk medycznych upłynęło 30 lat, oceniam jako

zdecydowanie niewystarczający i niespełniający kryteriów wymaganych do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Dorobek dydaktyczny i organizacyjny

Dorobek dydaktyczny Kandydata ogranicza się do pracy w charakterze wykładowcy patomorfologii w Policealnym Studium Medycznym w Elku w latach 1981-1982. Habilitant nie pełnił funkcji opiekuna naukowego/promotora pomocniczego prac dyplomowych, w przekazanej do oceny dokumentacji habilitacyjnej nie wykazał żadnej aktywności eksperckiej i/lub recenzenckiej.

Pełnione przez Habilitanta funkcje zawodowe oraz działalność organizacyjna mają w dużej mierze charakter administracyjny i związane są głównie ze sferą praktyki zawodowej. Choć taka aktywność może być wartościowa w kontekście zarządzania i funkcjonowania instytucji, nie powinna stanowić ona kryterium oceny w postępowaniu habilitacyjnym, które koncentruje się na dorobku naukowym. Działalność organizacyjna w obszarze nauki, obejmująca m.in. inicjowanie i kierowanie projektami badawczymi, udział w gremiach naukowych, organizację konferencji czy zaangażowanie w rozwój młodej kadry naukowej, nie została przez Habilitanta w żaden sposób wykazana.

Zdawkowo wspomniana przez Habilitanta współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi ogranicza się do Działu Zaawansowanych Materiałów i Technologii Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Kandydat nie odbył żadnego stażu zagranicznego, nie kierował i nie uczestniczył w projektach naukowych, w tym przede wszystkim finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

Brak powyższych aktywności wskazuje na istotne braki w zakresie działalności dydaktycznej i organizacyjnej, które są istotnym elementem dorobku osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego. W związku z tym, oceniam ten obszar jednoznacznie negatywnie, gdyż nie spełnia on standardów wymaganych na tym etapie kariery naukowej.

Uwagi dodatkowe

Mimo że zasadniczym celem niniejszej recenzji jest ocena dorobku naukowego Habilitanta, nie sposób pominąć kwestii jakości przygotowanej przez niego dokumentacji habilitacyjnej. Autoreferat, który powinien stanowić klarowną i rzetelną prezentację osiągnięć kandydata, został opracowany w sposób niezgodny z przyjętymi standardami – jest

nieprecyzyjny, zdawkowy, niejasny i pozbawiony należytej staranności. Tego rodzaju opracowanie budzi liczne wątpliwości co do rzetelności przedstawionych informacji, a także sprawia wrażenie podejścia nieadekwatnego do rangi postępowania habilitacyjnego. Choć niedoskonałość Autoreferatu nie stanowi kluczowego kryterium oceny dorobku Habilitanta, w tym przypadku sposób przygotowania tego dokumentu jest na tyle niewłaściwy, że trudno go pominąć, gdyż nie licuje z powagą postępowania habilitacyjnego.

Podsumowanie

Wieloletnie zaangażowanie dr. n. med. Jana Szypuły w praktykę kliniczną oraz jego doświadczenie zawodowe zasługują na uznanie. Łączenie wymagającej pracy lekarza z działalnością naukową stanowi duże wyzwanie, dlatego każda inicjatywa badawcza w tym kontekście jest godna docenienia. Niemniej jednak, w postępowaniu habilitacyjnym kluczowe znaczenie ma dorobek naukowy o istotnym wpływie na rozwój dyscypliny oraz spełnienie określonych kryteriów ustawowych.

Analiza przedstawionego osiągnięcia naukowego oraz całokształtu dorobku wskazuje, że nie spełnia ono wymaganych standardów. Brakuje jednoznacznie określonego wkładu w rozwój nauk medycznych, a publikacje o niskiej wartości bibliometrycznej i ograniczonym zasięgu nie potwierdzają istotnego oddziaływania na środowisko naukowe. Działalność dydaktyczna i organizacyjna również nie wykazuje cech wymaganych na tym etapie kariery akademickiej. W związku z tym dorobek należy ocenić negatywnie, a wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego uznać za niespełniający kryteriów, wobec czego nie powinien być on dalej procedowany.

Dlatego zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie o niepodupuszczenie dra n. med. Jana Szypuły do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

dr hab. n. med. Andrzej Kotela, prof. UKSW